

Konstytucja Biznesu – ułatwienia dla firm czy pobożne życzenia?

9 najważniejszych dla firm zmian w proponowanym
przez rząd pakiecie ustaw deregulacyjnych

27 listopada 2017 r.

Wstęp

W walce z biurokracją

Jedną z najważniejszych przeszkód dla prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej w Polsce jest – jak wskazują przedsiębiorcy w badaniach – niestabilne otoczenie biznesowe, mające źródło w nadmiernej ilości skomplikowanych norm prawnych, biurokracji oraz niskiej efektywności administracji publicznej.

Przyjęta 14 listopada 2017 r. przez Rząd tzw. Konstytucja Biznesu, czyli pakiet pięciu projektów ustaw dotyczących zmian w prawie gospodarczym, ma stanowić remedium na te problemy i w znaczący sposób poprawić warunki funkcjonowania firm w Polsce.

Czy Konstytucja Biznesu faktycznie stanie się antidotum na problemy polskich przedsiębiorców?

Eksperti Grant Thornton spośród proponowanych w Konstytucji Biznesu rozwiązań wybrali dziewięć – ich zdaniem najważniejszych – zmian oraz skomentowali skutki ich implementacji.

Zapraszamy do lektury.

Zmiana 1.

Zasady stanowienia prawa

Treść zmian

Projektowane zmiany przewidują uzupełnienie istniejących w polskim systemie prawnym dyrektyw stanowienia prawa, zobowiązując prawodawcę do kierowania się określonymi zasadami, w szczególności:

- a) dążenia do nienakładania nowych obowiązków administracyjnych, a w przypadku braku takiej możliwości do ich nakładania jedynie w stopniu koniecznym do osiągnięcia celu,
- b) dążenia do ograniczenia obowiązków informacyjnych,
- c) dążenia do umożliwienia realizacji obowiązków informacyjnych w postaci elektronicznej,
- d) dążenia do nakładania wyłącznie obowiązków administracyjnych niezbędnych do osiągnięcia celów implementowanego prawa Unii Europejskiej i prawa międzynarodowego.

Ponadto, w świetle przedmiotowego projektu na inicjatora zmiany w prawie normującym działalność gospodarczą nałożony zostanie obowiązek oceny skutków projektowanej zmiany dla przedsiębiorców. Poszczególne ministerstwa z kolei będą monitorować funkcjonowanie prawa, dokonując bieżącej oceny.

Skutki

Pożądaných efektów proponowanych rozwiązań projektodawca upatruje we wzmacnieniu dyscypliny legislacyjnej w sferze prowadzenia działalności gospodarczej oraz redukcji obciążeń regulacyjnych po stronie przedsiębiorców.

Zdaniem Grant Thornton

Proponowane zasady tworzenia prawa stanowią wyraz drogiej przedsiębiorcom idei minimalnej interwencji legislacyjnej państwa w wolność gospodarczą oraz stanowienia prawa w sposób staranny i dojrzały. Należy tej koncepcji przyklasnąć. Nie mamy jednak złudzeń, że skuteczność tych rozwiązań może być niewielka.

Nie sposób bowiem wyzbyć się sceptycyzmu, jeśli wziąć pod uwagę fakt, że wprowadzane zapisy nie stanowią żadnej innowacji. Tego rodzaju rozwiązania są już przecież w aktach normatywnych różnej rangi, poczynając od Konstytucji, a kończąc na resortowych regulaminach. Ów „projakościowy” arsenał nie zdołał jednak dotąd ochronić polskiego prawodawstwa przed problemami.

Podsumowując, wolnościowe deklaracje stanowić mogą niewątpliwą ozdobę niejednej prezentacji multimedialnej w przedmiocie zasług rządu dla polskiej przedsiębiorczości, jednak trudno spodziewać się przekucia idyllicznych haseł w czyny bez zmiany mentalności osób odpowiedzialnych za tworzenie prawa.

Ocena Grant Thornton:

W skali od 1 do 5 (gdzie 1 to negatywna ocena, 3 to neutralna ocena, a 5 to ocena pozytywna)

3+

Zmiana 2.

Zasady wiążące przedsiębiorców oraz organy władzy publicznej

Treść zmian

Prawo Przedsiębiorców, czyli jedna z projektowanych ustaw składających się na pakiet ustaw pod nazwą Konstytucja Biznesu, zawierało będzie zbiór zasad, którymi winni kierować się zarówno przedsiębiorcy, jak i organy władzy publicznej w relacjach z przedsiębiorcami. Katalog owych pryncypiów jest obszerny i obejmuje w szczególności następujące zasady:

- zasada wolności działalności gospodarczej i równości przedsiębiorców,
- zasada uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszných interesów innych przedsiębiorców i konsumentów,
- zasada: co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone,
- zasada domniemania uczciwości przedsiębiorcy,
- zasada rozstrzygania wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy,
- zasada przyjaznej interpretacji przepisów – in dubio pro libertate,
- zasada pogłębiania zaufania, proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania,
- zasada odpowiedzialności urzędników za naruszenie prawa,
- zasada pewności prawa.

Skutki

Podstawowym celem proponowanych zmian jest uporządkowanie zasad, jakimi winni kierować się przedsiębiorcy oraz organy władzy publicznej we wzajemnych relacjach. Chodzi o to, by uświadomić istotę współpracy tych podmiotów oraz zwiększać ich świadomość prawną. Zasady te mają być drogowskazem wskazującym sposób interpretacji i stosowania przepisów nie tylko Prawa Przedsiębiorców, ale również innych aktów normatywnych.

Zdaniem Grant Thornton

Wymienione zasady wynikają bezpośrednio lub pośrednio z przepisów obowiązującej Konstytucji RP. Co więcej, niektóre z nich występują obecnie w innych aktach, m.in. Ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Wprowadzenie tych zasad do Prawa Przedsiębiorców, jako podstawowego aktu regulującego sposób podejmowania, prowadzenia i zakończenia działalności gospodarczej w Polsce, ma na celu ich uporządkowanie, skonkretyzowanie, jak również zwiększenie świadomości prawnej – zarówno po stronie przedsiębiorców, jak i urzędników – i z tego względu proponowaną zmianę ocenić należy pozytywnie.

Podobnie jednak, jak w poprzednim punkcie, zmiana ta nie przewiduje szerszego katalogu uprawnień niż te, które obecnie przysługują przedsiębiorcom, a samo ich zapisanie w nowej formie nie zmienia nic w faktycznej sytuacji firm. Zmiana ta odniesie pożądany skutek tylko wtedy, kiedy pryncypia odnoszące się do konstytucyjnej zasady wolności działalności gospodarczej będą respektowane w praktyce.

Ocena Grant Thornton:

W skali od 1 do 5 (gdzie 1 to negatywna ocena, 3 to neutralna ocena, a 5 to ocena pozytywna)

3

Zmiana 3.

Ograniczenia kontroli działalności gospodarczej

Treść zmian

W zakresie ograniczeń kontroli wykonywania działalności gospodarczej projekt ustawy Prawo Przedsiębiorców zawiera przepisy analogiczne do obowiązujących aktualnie zasad, wynikających z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (przepisy te podlegały niedawno zmianom, które weszły w życie 1 stycznia 2017 r.). Przepisy zostały jedynie uporządkowane i usystematyzowane.

Skutki

Zasady przeprowadzania kontroli działalności przedsiębiorców pozostaną w zasadzie bez zmian. W toku prac nad projektem ustawy zrezygnowano nawet z jedynego przewidywanego pierwotnie udogodnienia, jakim miało być zniesienie obowiązku dokumentacyjnego, polegającego na prowadzeniu książki kontroli.

Zdaniem Grant Thornton

Zapowiadane od dawna zmniejszenie uciążliwości przeprowadzanych kontroli zostało obwarowane ogromną liczbą dość ogólnie sformułowanych wyjątków.

Prawodawca, co prawda, od 1 stycznia 2017 r. wprowadził korzystne dla przedsiębiorców zasady, np. przewidujące, że kontrolę można przeprowadzić dopiero po analizie prawdopodobieństwa naruszenia prawa przez przedsiębiorcę lub zakazujące przeprowadzania ponownej kontroli przez ten sam organ w zakresie już kontrolowanym. Niemniej jednak, przewidział tyle wyjątków, że w praktyce nowe przepisy nie gwarantują przedsiębiorcom żadnej ochrony. Niestety, Prawo Przedsiębiorców praktycznie kopiuje dotychczasowe zapisy, uporządkowując jedynie aktualne regulacje.

Ograniczenia kontroli w dalszym ciągu pozostaną więc wyłącznie teoretyczne.

Ocena Grant Thornton:

W skali od 1 do 5 (gdzie 1 to negatywna ocena, 3 to neutralna ocena, a 5 to ocena pozytywna)

1

Zmiana 4.

Ulga na start

Treść zmian

„Ulga na start” zakłada całkowite zwolnienie z płacenia składek na ubezpieczenie społeczne przez pierwsze 6 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, natomiast w kolejnych dwóch latach początkujący przedsiębiorcy będą mogli skorzystać – tak jak dotychczas – z obniżonych składek w ramach tzw. „małego ZUS-u”.

„Ulga na start” będzie przysługiwała osobom fizycznym po raz pierwszy podejmującym działalność gospodarczą, a także podejmującym ją ponownie po upływie co najmniej 60 miesięcy. W obu przypadkach warunkiem skorzystania z ulgi będzie niewykonywanie czynności wchodzących w zakres obecnie prowadzonej działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy (z którym w poprzednim lub bieżącym roku początkującego przedsiębiorcę łączyła umowa o pracę bądź spółdzielcza umowa o pracę). Okres 6 miesięcy zwolnienia z płacenia składek liczony będzie od momentu faktycznego rozpoczęcia działalności gospodarczej, tj. od dokonania pierwszej czynności. „Ulga na start” nie będzie miała zastosowania do rolników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegających ubezpieczeniu w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Skutki

Skutkiem wprowadzonej zmiany może być zwiększone zainteresowanie rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek, a także zapewnienie dłuższej przeżywalności nowych firm na rynku, co zwiększa szanse na sukces początkujących przedsiębiorców.

Zdaniem Grant Thornton

„Ulga na start”, zgodnie z zamierzeniami Ustawodawcy, ma stanowić zachętę do podejmowania działalności gospodarczej. Co istotne, ulga ma charakter dobrowolny. Przedsiębiorca może zrezygnować z uprawnień i zgłosić się do ubezpieczeń społecznych. Należy mieć na uwadze, że skorzystanie z ulgi skutkować będzie w przyszłości brakiem prawa do świadczeń za okres zwolnienia, w związku z czym część przedsiębiorców prawdopodobnie będzie skłonna z niej zrezygnować, niemniej jednak, zdaniem Grant Thornton, zmiana odniesie zakładany rezultat i należy ocenić ją pozytywnie.

Ocena Grant Thornton:

W skali od 1 do 5 (gdzie 1 to negatywna ocena, 3 to neutralna ocena, a 5 to ocena pozytywna)

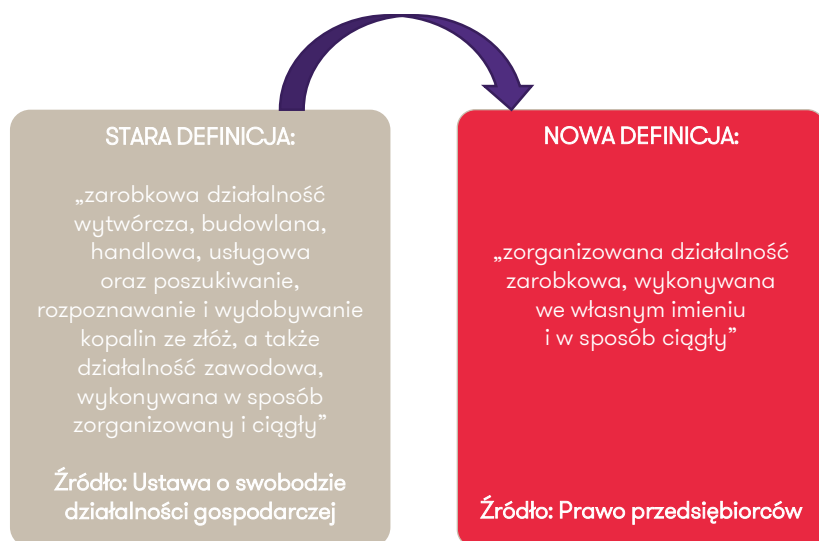

Zmiana 5.

Nowa definicja działalności gospodarczej

Treść zmian

Konstytucja Biznesu zakłada również wprowadzenie do ustawy Prawo Przedsiębiorców nowej, krótszej definicji działalności gospodarczej.

Skutki

W nowej definicji pominięto kryterium rodzajowe (działalność wytwórcza, handlowa, usługowa, poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie), wskazując jedynie na szczególne cechy, którymi powinna charakteryzować się dana aktywność, aby zostać uznana za działalność gospodarczą (zorganizowanie, zarobkowość, ciągłość oraz wykonywanie działalności w imieniu własnym).

Zdaniem Grant Thornton

Wskazaną zmianę należy postrzegać jako próbę uproszczenia obowiązującej definicji działalności gospodarczej, poprzez wyeliminowanie z jej treści elementów pozbawionych znaczenia praktycznego, nie zaś jako próbę rozszerzenia lub też zawężenia zakresu wspomnianego pojęcia. W tym zakresie zmianę tę należy ocenić pozytywnie, przy czym w praktyce nie niesie ona żadnych istotnych konsekwencji dla przedsiębiorców.

Ocena Grant Thornton:

W skali od 1 do 5 (gdzie 1 to negatywna ocena, 3 to neutralna ocena, a 5 to ocena pozytywna)

3

Zmiana 6.

Działalność nierejestrowana - nowa forma działalności

Treść zmian

Pakiet zmian przewiduje również wprowadzenie do systemu prawnego nowej formy działalności gospodarczej, określonej jako działalność nierejestrowa (nieewidencjonowana). Jest to działalność spełniająca trzy warunki:

działalność osoby fizycznej,

która nie wykonywała działalności gospodarczej w okresie ostatnich 60 miesięcy (brak wpisu do CEIDG),

i z której to działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 50% minimalnego wynagrodzenia.

Skutki

Celem wprowadzenia nowej kategorii działalności jest zwolnienie osób prowadzących drobną działalność zarobkową (np. udzielanie korepetycji, drobna działalność artystyczna, sprzedaż w ramach aukcji internetowych) z części obowiązków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (np. uiszczania składek do ZUS). Zdaniem Ministra Finansów i Rozwoju będzie to miało pozytywny wpływ zarówno na rozwój przedsiębiorczości, jak i na dochody sektora finansów publicznych. Zmniejszenie obciążeń w początkowym etapie rozwoju biznesu zwiększy bowiem szanse na przeżywalność przedsiębiorstwa, co w przyszłości powinno przełożyć się na wzrost wpływów podatkowych w związku z jego rozwojem, jak również z ograniczeniem szarej strefy.

Zdaniem Grant Thornton

Wskazaną zmianę należy oceniać – co do zasady – pozytywnie. Nie sposób jednak pominąć ryzyka związanego z możliwością nadużywania wspomnianej instytucji poprzez ukrywanie dochodów ponad 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia. W naszej ocenie za słuszny należałoby uznać postulat, aby osoby prowadzące tzw. działalność nierejestrową (nieewidencjonowaną) były zobligowane do ewidencjonowania uzyskiwanych z tej działalności przychodów, co z pewnością ograniczy wspomniane ryzyko.

Ocena Grant Thornton:

W skali od 1 do 5 (gdzie 1 to negatywna ocena, 3 to neutralna ocena, a 5 to ocena pozytywna)

4

Zmiana 6.

Działalność nierejestrowana cd. (zmiany w PIT i VAT)

Treść zmian

PIT

Włączenie przychodów osiągniętych z działalności nierejestrowej (nieewidencjonowanej) do kategorii przychodów z innych źródeł

VAT

Rozszerzenie definicji działalności gospodarczej w ustawie o VAT o działalność nierejestrową (nieewidencjonowaną)

Skutki

Zaliczenie przychodów uzyskiwanych przez podatnika z tytułu działalności nierejestrowej (nieewidencjonowanej) do kategorii przychodów z „innych źródeł” wiąże się z opodatkowaniem tychże przychód podatkiem PIT. Przychód ten będzie opodatkowany według standardowych zasad (tj. według stawki 18% lub 32%).

Rozszerzenie znajdującej się w ustawie VAT definicji działalności gospodarczej o działalność nierejestrową nie jest równoznaczne z opodatkowaniem tejże działalności podatkiem VAT. Należy bowiem wskazać, że osoby prowadzące taką działalność korzystać będą ze zwolnienia z opodatkowania, jako podmioty, których wartość sprzedaży w roku podatkowym nie przekracza 200 tys. zł. Osoby te będą jedynie zobowiązane do ewidencjonowania dokonywanej sprzedaży.

Zdaniem Grant Thornton

Projektowane zmiany wprowadzają nową kategorię działalności nierejestrowej (nieewidencjonowanej) do obowiązującego systemu podatkowego w sposób, który harmonizuje prowadzenie działalności zarobkowej w tymże trybie z obowiązującymi instytucjami prawa podatkowego. W tym zakresie wydaje się, że przedmiotową zmianę należy oceniać pozytywnie.

Ocena Grant Thornton:

W skali od 1 do 5 (gdzie 1 to negatywna ocena, 3 to neutralna ocena, a 5 to ocena pozytywna)

4

Zmiana 7.

Rozpoczynanie, wykonywanie i zawieszenie działalności

Treść zmian

Na wzór obowiązującej obecnie Ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, Prawo Przedsiębiorców określi zasady podejmowania, wykonywania, zawieszania i zakończenia działalności gospodarczej, przy czym podobnie jak jej poprzedniczka, Prawo Przedsiębiorców nakreślałoby jedynie ramy postępowania, odsyłając do innych aktów normatywnych regulujących szczegółowo daną materię.

Rozpoczęcie prowadzenia działalności

Według omawianej już „Ulgi na start” osoba, która po raz pierwszy podejmie działalność albo podejmuje ją ponownie po upływie 60 miesięcy i nie wykonuje jej na rzecz byłego pracodawcy, **nie będzie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez pierwsze 6 miesięcy.**

Wykonywanie działalności gospodarczej

- Zniknie numer REGON, a **jedynym identyfikatorem przedsiębiorcy będzie NIP.**
- Prawo Przedsiębiorców **nie będzie regulowało zasad wykonywania, prowadzenia i zakończenia działalności przez przedsiębiorców zagranicznych,** tak jak funkcjonuje to obecnie. Kwestia ta zostanie uregulowana Ustawą o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium RP.

Zawieszenie działalności gospodarczej

Prawo Przedsiębiorców umożliwi **osobom prowadzącym działalność na podstawie wpisu do CEiDG zawieszenia tej działalności na czas nieokreślony, nie krótszy jednak niż 30 dni.** Podobnie do obecnego stanu, przesłanką będzie niezatrudnianie pracowników, przy czym Prawo Przedsiębiorców umożliwi zawieszenie działalności także przedsiębiorcom zatrudniającym pracowników przebywających na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie wychowawczym lub urlopie rodzicielskim. Ustawodawca nie przewidział możliwości zawieszenia działalności na czas nieokreślony dla podmiotów wpisanych do KRS. Podobnie jak dzisiaj, podmioty te będą mogły zawiesić działalność na okres od 30 dni do 24 miesięcy. Zasady dokonywania wpisów w rejestrze zostały uregulowane ustawie Prawo Przedsiębiorców na wzór obecnie obowiązujących przepisów Ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Zdaniem Grant Thornton

Proponowane zmiany nie są daleko idące. Ciekawym rozwiązaniem wydaje się sześciomiesięczna „ulga na start”, przy czym należy zwrócić uwagę, iż przesłanki jej uzyskania są analogiczne do przesłanek możliwości skorzystania z funkcjonującego już tzw. „małego ZUS-u”, który co prawda nie zwalnia zupełnie z obowiązku odprowadzania składek, jednak przyznaje możliwość skorzystania ze znacznie zaniżonych stawek, i to przez okres aż 2 lat.

Negatywie należy natomiast ocenić możliwość nieograniczonego zawieszenia działalności przez osoby prowadzące działalność na podstawie wpisu do CEiDG. Po pierwsze, niezrozumiałe jest pozbawienie tego prawa innych przedsiębiorców. Po drugie, zastanowić należy się nad celowością umożliwienia zawieszenia działalności na ponad 2 lata, ponieważ ogranicza to przejrzystość obrotu gospodarczego. Jednocześnie, skoro wpis i wykreślenie przedsiębiorcy w CEiDG jest łatwe i wolne od opłat, wydaje się, że przedsiębiorca, który nie zamierza w najbliższej przyszłości kontynuować działalności, powinien być z rejestru wykreślony.

Ocena Grant Thornton:

W skali od 1 do 5 (gdzie 1 to negatywna ocena, 3 to neutralna ocena, a 5 to ocena pozytywna)

2

Zmiana 8.

Rozszerzenie uprawnień do ustanawiania prokurenta

Treść zmian

Projekt ustawy proponuje wyraźne upoważnienie przedsiębiorców – osób fizycznych do udzielania prokury, po uzyskaniu wpisu w CEIDG.

JEST:

Prokura jest pełnomocnictwem udzielonym przez przedsiębiorcę podlegającego obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców, które obejmuje umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa.

BĘDZIE:

Prokura jest pełnomocnictwem udzielonym przez przedsiębiorcę podlegającego obowiązkowi wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, które obejmuje umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa.

Zdaniem Grant Thornton

W obecnym stanie prawnym przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi nie są uprawnieni do ustanawiania prokurenta. Nie można jednak znaleźć logicznego uzasadnienia dla rozróżniania uprawnień przedsiębiorców – osób fizycznych oraz przedsiębiorców niebędących osobami fizycznymi w zakresie prokury. Tym bardziej więc proponowaną zmianę należy ocenić pozytywnie, bowiem w praktyce przyczyni się ona do usprawnienia działalności gospodarczej prowadzonej przez osoby fizyczne.

Skutki

Rozszerzenie uprawnień do ustanowienia prokurenta o przedsiębiorców będących osobami fizycznymi jest wyjściem ustawodawcy naprzeciw potrzebom tychże przedsiębiorców. Prokura jako umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa, jest niezwykle ważnym instrumentem w prowadzeniu przedsiębiorstwa, a ustawowe określenie zakresu umocowania prokurenta bezpośrednio skutkuje zwiększeniem bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.

Ocena Grant Thornton:

W skali od 1 do 5 (gdzie 1 to negatywna ocena, 3 to neutralna ocena, a 5 to ocena pozytywna)

5

Zmiana 9.

Objaśnienia prawne

Treść zmian

Projekt ustawy Prawo Przedsiębiorców przewiduje wprowadzenie nowej instytucji w polskim prawie – objaśnień prawnych. Mają one stanowić spisane prostym językiem instrukcje dla przedsiębiorców dotyczące rozumienia oraz stosowania przepisów. W założeniu Ministerstwa Rozwoju rozwiązanie to ma przyczynić się do poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców. Objasnienia mają być wydawane przez organy centralne, w szczególności ministrów. Ich sens będzie polegał na tym, że w zakresie, w jakim przedsiębiorca się do nich zastosuje, nie będzie mógł zostać obciążony karami ani innymi sankcjami administracyjnymi lub finansowymi. Ta zasada będzie dotyczyła przedsiębiorcy postępującego zgodnie z tzw. utrwaloną praktyką interpretacyjną. Na utrwaloną praktykę interpretacyjną składać się mają wspomniane objaśnienia prawne oraz interpretacje indywidualne, które wydane zostały w analogicznych stanach faktycznych oraz w takim samym stanie prawnym w trakcie danego okresu rozliczeniowego oraz w czasie 12 miesięcy przed jego rozpoczęciem.

Skutki

Praktycznie rzecz ujmując, przedsiębiorca chcący zabezpieczyć się przed sankcjami karnymi lub administracyjnymi będzie musiał sprawdzić objaśnienia prawne oraz prześledzić interpretacje indywidualne wydane w podobnym stanie faktycznym w danym okresie rozliczeniowym oraz na 12 miesięcy przed jego rozpoczęciem, a następnie zastosować się do treści przeważającego poglądu.

Zdaniem Grant Thornton

Głównym argumentem za wprowadzeniem objaśnień prawnych jest zwiększenie pewności i stabilności prawa. Na pierwszy rzut oka wydaje się, że objaśnienia będą ułatwieniem dla przedsiębiorców. Nie ulega przecież wątpliwości, że polski system prawny pozostawia wiele do życzenia w tym względzie. Według raportu Grant Thornton, w 2016 r. weszło w życie 2306 ustaw o rekordowej objętości 31,9 tys. stron maszynopisu. Nadprodukcja regulacji oraz szybkie tempo ich uchwalania powodują, że zwiększa się ryzyko powstania niezgodności i luk w przepisach. Warto również zauważyć, że oprócz samego prawa, przedsiębiorca powinien pozostawać na bieżąco z kluczowymi wyrokami oraz interpretacjami podatkowymi. Dlatego wydaje się, że wprowadzenie kolejnej instytucji mającej ułatwiać poruszanie się w labiryncie przepisów może nie odnieść skutku. Objasnienia nie rozwiążą przecież problemu wymykającej się spod kontroli produkcji prawa. Sam pomysł wprowadzenia objaśnień mógłby być wart uwagi w stabilniejszym niż polski systemie prawnym. Ustawodawca powinien skoncentrować się raczej na tworzeniu jasnych i stabilnych przepisów.

Ocena Grant Thornton:

W skali od 1 do 5 (gdzie 1 to negatywna ocena, 3 to neutralna ocena, a 5 to ocena pozytywna)

2

Komentarz

Konstytucja nihil novi?

Dariusz Bednarski
Partner Zarządzający
Department Doradztwa
Grant Thornton

”

Zasadniczo należy stwierdzić, że przedstawiona przez Wicepremiera Mateusza Morawieckiego Konstytucja Biznesu wychodzi **naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców**. Przyjazne, jasne prawo i jego stanowienie oparte na dialogu i uwzględnieniu interesów przedsiębiorców, urzędnicy traktujący przedsiębiorców w sposób partnerski, ułatwienia na start – wszystkie te założenia są godne pochwały.

Nasuwać mi się jednak trzy kluczowe pytania. Pierwsze – czy rzeczywiście Konstytucja Biznesu, a szczególnie projekt ustawy Prawo Przedsiębiorców, stanowi tak znacząco nową jakość w stosunku do obecnie istniejących regulacji? Drugie – czy potrzebna jest zmiana przepisów, żeby przedstawiciele organów administracji państwowej zaczęli traktować przedsiębiorców po partnersku? I w końcu trzecie – czy obecna praktyka działania organów państwa daje nadzieję na realną zmianę dla przedsiębiorców? Obawiam się, że odpowiedź na każde z tych pytań jest, niestety, negatywna.

W mojej ocenie to nie obowiązujące obecnie przepisy

stanowią przeszkodę dla partnerskiej, przyjaznej dla przedsiębiorców postawy urzędników.

Problem leży „głębiej”, a być może raczej „wyżej”. Już sam sposób stanowienia prawa pozostawia wiele do życzenia – pomijanie konsultacji społecznych, coraz krótsze prace w komisjach sejmowych i senackich czy przyjmowanie ustaw po nocy to coraz częstszy obraz polskiego prawodawstwa.

Nakładane są też na przedsiębiorców coraz to nowe obowiązki i obciążenia podatkowe, jak choćby sankcje w VAT, jednolity plik kontrolny, kolejne ograniczenia w zaliczaniu wydatków do kosztów uzyskania przychodów, planowane zwiększenie obciążeń z tytułu ubezpieczeń społecznych, planowane wprowadzenie nowych kas fiskalnych. Choć oczywiście uszczelnianie systemu podatkowego jest bardzo ważne, to trudno się zgodzić, że w takich warunkach swoboda działalności gospodarczej w Polsce rośnie.

Wbrew twierdzeniu Pana Wicepremiera, państwo wciąż traktuje przedsiębiorców jak kombinatorów i to przekłada się na działanie jego urzędników. I nie zmieni tego nawet najlepsza Konstytucja Biznesu.

Zapraszamy do kontaktu

Maja Jabłońska

Doradca
Departament Doradztwa
Grant Thornton
E maja.jablonska@pl.gt.com
T +48 61 625 13 25

Grant Thornton

ul. abpa A. Baraniaka 88 E
61-131 Poznań
T +48 61 62 51 100
F +48 61 62 51 101
kontakt@pl.gt.com

Oddział w Warszawie

u. Chłodna 52
00-872 Warszawa
T +48 22 20 54 800
F +48 22 20 54 801

Oddział w Katowicach

ul. Francuska 34
40-028 Katowice
T +48 32 72 13 700
F +48 32 72 13 701

Oddział we Wrocławiu

ul. Sokolnicza 5/71
53-676 Wrocław
T+48 71 733 7560
F +48 71 733 7561

Autorzy:
Karol Guździół
Maja Jabłońska
Szymon Konieczny
Maria Kopówka
Milena May
Justyna Nykiel
Marek Pawlak
Adrianna Roloff
Marek Ruciński
Grzegorz Szysz

